Limba română la Universitatea Carolină din Praga

Lucian Vasile BÂGIU*

Key-words: *Check students, grammar errors, lectureship, Romanian language, written exam*

Întemeiată la 1348, Universitatea Carolină din Praga se numără printre cele mai vechi instituţii de învăţământ superior din lume. Studiul limbii române beneficiază aici de o bogată tradiţie, acesta fiind introdus la catedra de limbi romanice a Universităţii încă din anul 1882 de către profesorul ceh de filologie Jan Urban Jarník (1848–1923). Este notabil şi faptul că Universitatea Carolină a devenit, astfel, a cincea universitate din afara României la care limba română a început să fie predată (după cele din Torino, Petrograd, Viena şi Budapesta). Un moment esenţial în privinţa învăţării limbii române la Praga, precum şi pentru relaţiile româno-cehe în ansamblu, a fost înfiinţarea Secţiei de Limba şi Literatura Română în anul 1950, în cadrul Facultăţii de Litere a Universităţii Caroline. Un an mai târziu, în baza unei înţelegeri interministeriale româno-cehe, a fost iniţiată activitatea lectoratului de limba română. Acesta a presupus

prezenţa neîntreruptă a câte unui lector de limba română detaşat de la o universitate din România pentru a preda îndeosebi cursuri practice studenţilor cehi. Începând cu anul 2009, secția de Limba și Literatura Română face parte administrativ din Departamentul de Studii Sud-Slave și Balcanice, alături de limba, literatura și istoria sârbă, croată, slovenă, bulgară și albaneză. În anul universitar 2012–2013 lectorul de limba română este singurul angajat cu normă întreagă, iar în cadrul secției mai activează, cu câte o jumătate de normă, pentru discipline de limba română, Mircea Dan Duță (directorul Institutului Cultural Român din Praga) și Jiri Nasinec (traducător), iar pentru discipline de literatură română, Libuse Valentova şi Jarmila Horakova (doctorandă). Lectoratul, care funcţionează în cadrul Secţiei de Limba şi Literatura Română, asigură cursuri practice pentru studenţii anilor I şi II care au optat pentru română ca limbă principală de studiu. Include, totodată, un seminar de scriere creativă adresat masteranzilor care continuă studiul limbii române, precum şi cursuri opţionale de limba română destinate studenţilor tuturor specializărilor din toţi anii de studiu.

În primul semestru al anului universitar 2012–2013 a existat un număr notabil de cehi care au frecventat cursurile practice de limba română, fără însă a se fi înscris oficial la acestea: Dana Kratochvilova (doctorand limba spaniolă), Adam Kulhavy

* Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia, România.

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

(doctorand literatura slavonă medievală, inclusiv Macarie), Martin Nekola (doctorand ştiinţe politice, interesat de mişcările de extremă dreaptă în perioada interbelică), Martin Krejci (slovac, doctorand istoria medievală a Moldovei şi Valahiei), Gabriela Madrova (absolvent masterat literatura română cu o disertaţie despre tradiţia literară seculară a oraşului Târgovişte, angajat al MAE Praga), Martina Kopecka (absolvent limba română), Alzbeta Stancakova (student limba cehă), Barbora Brtnova (studentă la istorie la Universitatea din Liberec). Majoritatea sunt deja fluenţi în limba română. Realitatea cantitativă şi calitativă a existenţei acestor "auditori externi" este desigur flatantă, dar la nivel administrativ nu putem decât să constatăm o oportunitate ratată/ignorată pentru ca limba română să integreze instituţional un interes manifestat expres de către un orizont de aşteptare al cehilor.

În ceea ce priveşte studenţii Universităţii Caroline din Praga care au audiat oficial cursurile practice de limba română, constatăm o prezenţă mai semnificativă a acestora în cazul cursurilor opţionale. La nivelul „avansaţi" (cei care studiază pentru al doilea an consecutiv limba română) s-au menţinut Alena Krivankova (franceză anul II), Tereza Kortusova (cehă anul II), Vitali Repin (bielorus, doctorand istorie) şi Iarmila Mlezyva (pedagogie specială anul I, cehoaică din Banatul românesc). La nivelul "începători" s-au înscris Alice Plichtova (etnologie anul II), Vojtech Pojar (istorie anul IV), Lenka Strouhavola (franceză anul I), Zuzana Matejkova (biologie anul I), Eliska Konikova (studii sud-est europene anul I), Petra Hrusovska (absolventă de franceză şi portugheză), Ondrej Kurz (matematică anul II), Iarmila Mlezyva. Situaţia este mai puţin impresionantă în privinţa studiilor obligatorii de limba română. Există o singură masterandă, Barbora Krucka, iar la studiile de licenţă, la anul II s-au menţinut Andrej Amelian şi Klara Nasinkova (ambii cehi, dar cu origini parţial româneşti), alături de ei frecventând şi Vitali Repin şi Iarmila Mlezyva. La anul I au optat pentru română ca limbă principală de studiu Filip Ludvik, Jakub Zaba şi Daria Scetinschi (basarabeancă, studentă în paralel şi la cehă pentru străini-rusă, anul IV).

Principala problemă a studenţilor care ar dori să opteze pentru studiul limbii române ca limbă principală (A) în cadrul licenţei este tocmai arondarea românei în cadrul studiilor balcanice. Concret, cea mai mare parte a ariei curriculare este ocupată de discipline care au ca obiect istoria şi literatura ţărilor balcanice (în special sârba), resimţite ca un corp străin de către studenţii românişti, un loc mai redus fiind alocat efectiv studiului limbii (şi literaturii) române. Programa analitică în sine este un impediment major, un factor descurajant şi finalmente un obstacol. Numărul celor care optează pentru studiul limbii române este astfel din start redus, iar ulterior unii abandonează tocmai ca urmare a efortului, considerat inutil, pe care sunt nevoiţi să îl depună pentru studiul unor discipline pentru care nu au nicio vocaţie sau niciun interes. Relevantă ni se pare observaţia unei studente de la *opţional*: românii şi *portughezii* par că vorbesc aproape aceeaşi limbă… Pe de altă parte, această încadrare a românei, la studiile sud-slave şi balcanice, pare a fi singura soluţie administrativă pentru reacreditarea limbii române ca limbă principală de studiu (A) în cadrul Facultăţii de Litere, alături de/împreună cu istoria, literatura şi limba întregului areal sud-est european, demers aprobat de Rectorul Universităţii în decembrie 2012.

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Luând în considerare materialul didactic parcurs de către studenţii anului II în primul lor an de studiu al limbii române (şi implicit nivelul lor de cunoştinţe), în primul semestru al anului universitar 2012–2013 am optat pentru continuitate. Astfel, pentru forma de studiu a limbii române ca limbă principală (A) studenţilor le-au fost predate următoarele conţinuturi din manualele Danielei Kohn, în cadrul cursului practic şi al seminarului a câte nouăzeci de minute săptămânal:

Unitatea 7. *Trup şi suflet*

I. Suntem în formă! 1. De încălzire. 2. Trucuri simple. 3. Cum vă merge? II. Corpul 1. Părţile corpului. 2. Exerciţii pentru fiecare. III. Probleme de sănătate 1. La medic. 2. Boli de sezon. IV. Româna utilă V. Gramatică 1. Verbul: imperativul singular; perfectul compus (a fi, a avea). 2. Pronumele personal la acuzativ. 3. Adjectivul: grade de comparaţie. 4. Prepoziţii şi locuţiuni prepoziţionale cu acuzativul.

Unitatea 8. *Calendar*

I. Anotimpuri II. Sărbători. 1.Crăciunul. 2.Paştele III. Cadouri IV. Româna utilă V. Gramatică.1. Substantivul la genitiv şi dativ. 2. Pronumele personal la dativ. 3. Prepoziţii şi locuţiuni prepoziţionale cu genitivul. 4. Generalizare: „se” (impersonal) + verb

Unitatea 9. *În timpul liber*

I.O zi liberă. 1. Cât timp liber avem? 2. Sfârşitul de săptămână. II. Hobbyuri. 1. Sporturi de iarnă şi de vară. 2. Ce mă pasionează? III. Treburi gospodăreşti. 1. În casă. 2. În grădină. IV. Româna utilă. V. Gramatică. 1. Pronumele reflexiv la acuzativ şi dativ. 2. Verbul: participiu. 3. Conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale.

Unitatea 10. *Ce-i nou!*

I. Mass-media 1. Programul TV. 2. Ştirile radio. 3. Presa scrisă. II. Noutăţi de la sfârşitul săptămânii. III. Româna utilă. IV. Gramatică. Perfectul compus. Supinul.

Unitatea 11. *Ai mei*

I. Albumul de familie 1. Gradele de rudenie. 2. Arborele genealogic. 3. Familia ieri şi azi II. Momente importante. 1. Nunta. 2. Invitaţii şi felicitări III. Româna utilă. IV. Gramatică. 1. Pronumele şi adjectivul posesiv. 2. Verbul: imperfectul. 3. Adverbul

Unitatea 12. *Ce să (mă) fac?*

I. Studii. 1. Sistemul de învăţământ românesc. 2. Amintiri din şcoală. 3. Cursuri. II. Carieră. 1. Ce te faci când vei fi mare? 2. Piaţa muncii. III. Româna utilă. IV. Gramatică. 1. Verbul: indicativul viitor; condiţionalul-optativ perfect. 2. Pronumele: relativ, nehotărât. 3. Conjuncţii şi locuţiuni conjuncţionale subordonatoare

Unitatea 1. *Şantier*

1.La bloc. 1.1. Vecine, dragă vecine. 1.2. Mici modificări. Meşterul. 2. Organizare de şantier. 2.1. Pregătiri. 2.2. 14 septembrie 3.Redecorare. 3.1.Autocolantul de perete. 3.2. Puzzle. 4. Româna la control. 5. Gramatică. 5.1. Adjectivul: formele flexionare, gradele de intensitate, topica. 5.2. Verbul: prezumtivul. 5.3. Adverbul: adverbe de modalitate. 5.4. Formarea cuvintelor: sufixe şi prefixe adjectivale

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Unitatea 2. *Hai România!*

1. La stadion. 2. Viaţă de suporter. 3. La iarbă verde. 4. Româna la control. 5. Gramatică. 5.1. Verbul: diateza pasivă (prezent, participiu). 5.2. Prepoziţiile/ locuţiunile prepoziţionale cu acuzativul, genitivul, dativul

Urmând acelaşi criteriu al continuităţii, studenţilor anului II de studiu forma opţional le-au fost predate următoarele conţinuturi din manualul Monei Moldoveanu Pologea, în cadrul cursului practic a câte nouăzeci de minute săptămânal:

Lecţia 6. Anotimpurile, lunile anului şi zilele săptămânii. Gramatică: articolul hotărât, articolul nehotărât

Lecţia 7. Activităţi zilnice. Gramatică: situaţii speciale privind articolul substantivelor

Lecţia 8. La magazin. Gramatică: numeralul cardinal

Lecţia 9. La telefon. Gramatică: verbul la indicativ prezent. Excepţii

Lecţia 10. Invitaţie în oraş. Gramatică: pluralul substantivelor masculine. Excepţii

Lecţia 11. Mijloace de transport. Gramatică: Pluralul substantivelor feminine. Excepţii

Lecţia 12. Taxiurile. Gramatică: Pluralul substantivelor neutre. Excepţii

Lecţia 13. Biroul de informaţii pentru turişti. Gramatică: Adjectivul: cu patru forme, cu trei forme, cu două forme, cu o singură formă (invariabil). Un curriculum vitae. O carte de vizită

Lecţia 14. Despre vacanţă. Gramatică: Verbe la indicativ prezent; Pronumele reflexiv; Verbe reflexive – forma afirmativă; Alternanţele fonetice ale verbelor la indicativ prezent; Alte verbe la indicativ prezent: Conjugarea I: - a, Conjugarea a II-a: -ea, Conjugarea a III-a: e, Conjugarea a IV-a: -i, -î

Lecţia 15. Apartamentul. Gramatică: prepoziţii care indică locul

Lecţia 16. Mesele zilei. Gramatică. Timpul perfect compus, modul indicativ Forma afirmativă. Forma negativă. Participiul verbal. Verbe la perfectul compus. Conjugarea I, a II-a, a III-a, a IV-a. Excepţii. Verbe reflexive. Forma afirmativă. Forma negativă

Lecţia17. La piaţă. Gramatică. Timpul viitor, modul indicativ. Forma afirmativă, forma negativă. Verbe reflexive. Forma afirmativă, forma negativă. Cum scriem o cerere?

Lecţia 18. La restaurant. Gramatică: modul conjunctiv

Lecţia 19. O scrisoare. Gramatică: gradele de comparaţie ale adjectivelor

Lecţia 20. Album de familie. Gramatică: Modul condiţional-optativ. Verbe reflexive

În cadrul testelor scrise am urmărit verificarea cunoştinţelor cât mai multor dintre aspectele gramaticale menţionate în conţinuturi. Ca o observaţie de ansamblu, soluţiile oferite de studenţi au fost covârşitor pozitive, corecte, probând o însuşire salutară a conţinuturilor nu întotdeauna facile pentru un vorbitor alolingv. Cu titlul de situaţii excepţionale, am putut constata existenţa şi a unor erori de exprimare, pe care le vom analiza pe categorii.

I. Formă de studiu - limba A:

– substantivul la genitiv şi dativ:

Se constată construirea corectă a genitivului în cazul substantivelor aflate la genul masculin numărul singular, singurele dificultăţi apărând în cazul celor de gen

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

feminin numărul singular. Erori comune se regăsesc în exemplele „la stânga/în locul *canapei*; deasupra *uşei*”, precum şi pasager în situaţia „în locul *masei*”, eroare întâlnită chiar şi în cazul vorbitorilor nativi. Plecând de la „norma” conform căreia genitivul feminin singular se construieşte prin identificarea formei de plural a femininului nominativ, la care se adaugă un „-i”, se poate concluziona că în fond studentului ceh i-a fost dificil să identifice forma corectă a femininului plural. În cazul ambelor erori („canapele – *canape*”, „uşi – *uşe*)” pluralul femininului este oarecum „neortodox” pentru un vorbitor alolingv, obişnuit mai degrabă cu terminaţia în „- e”, pe care a şi încercat de altfel să o utilizeze.

– *pronumele personal la acuzativ:*

O serie de erori (*L*-vedem la un prieten; *L*-vizităm astăzi; *L*-citiţi din manual) apar sub înrâurirea aplicării corecte a acestei forme a pronumelui în exemplul „L-aştept până joi” şi deci explicaţia constă în neînsuşirea circumstanţei în care forma „l –„ poate fi folosită doar atunci când urmează o vocală. Un alt tip de eroare („Plimbăm câinii prin pădure → *Le* plimbăm prin pădure”; „Am rugat profesorii să vină cu noi → *Le*-am rugat să vină cu noi”) se datorează de fapt probabil unei confuzii de gen a substantivului care se cere substituit.

– *pronumele personal la dativ:*

Incidental apare o singură eroare în exemplul „*Ti* îţi plac antichităţile”.

– pronumele reflexiv la acuzativ şi dativ:

În cazul utilizării pronumelui reflexiv în cadrul verbelor reflexive problema de fond constă în a deosebi acele verbe care solicită pronumele reflexiv la cazul dativ (situaţii mai rar întâlnite) de cele care îl solicită la acuzativ (cele mai multe dintre cazuri). Astfel s-au constatat două confuzii ale identificării utilizării corecte a dativului (fiind preferat acuzativul): „Ioana doreşte să *se* mărească rezistenţa”; „Tocmai *se* aminteşte că trebuie să meargă astăzi la cumpărături” şi o singură situaţie a folosirii acuzativului unde ar fi trebuit optat pentru dativ: „Se aşează să *îşi* odihnească pe o terasă.”.

– *pronumele şi adjectivul posesiv:*

O situaţie aparte o constituie confuzia între cele două categorii gramaticale, mai exact utilizarea pronumelui posesiv în locul adjectivului posesiv, într-o serie altfel consecventă în a aplica în mod corect construcţia pronumelui cu articolul posesiv-genitival „al, a, ai, ale”: „Fratele *al* tău este pilot; Sora *a* ei este în Bacău; Vecinii *ai* noştri sunt gălăgioşi; Colegii *ai* mei sunt simpatici; Cărţile *ale* ei sunt la mine; Maşina *a* lui este stricată; Casa *a* voastră este mare; Copiii *ai* mei sunt cuminţi; Programul *al* tău este foarte încărcat; Bluza *a* ei este roşie”.

– *imperativul singular:*

Ex.: *Merge* la doctor! ; *Răspunzi* la întrebare! ; *Termine/Termina* raportul! ; *Face/Faca* lucrarea! ; *Fi/Fie* tare! ; *Aşteapta* afară! .

Unele dintre aceste greşeli (*Termine/Termina, Aşteapta*) se datorează dificultăţii studentului ceh în a identifica sunetul şi a transcrie corect litera corespunzătoare „ă”, inexistente în limba cehă. Altele (*Merge, Face*) apar ca urmare a încercării de a aplica just „regula” însuşită de formare a imperativului singular, anume identificarea formei de indicativ prezent persoana a III-a singular, fără a lua în considerare inerentele „excepţii”. Se constată şi folosirea formei de conjunctiv

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

prezent persoana a III-a singular (*Fie/Faca*), utilizarea formei de indicativ prezent persoana a II-a singular (*Răspunzi*) sau, pur şi simplu, scrierea cu un singur „i” (*Fi*).

– Perfectul compus:

Incidental apare o singură eroare în exemplul „Noi nu *avem* citit regulamentul nou”, explicabilă prin apelul la forma de indicativ prezent a auxiliarului „a avea”.

– *Imperfectul:*

Unele dintre erorile existente se datorează utilizării desinenţei fictive „-ia” (în loc de „-ea”) pentru persoana a treia singular („Vara trecută Mario nu *vorbia* perfect româneşte; Anul trecut Frank *citia* Cărtărescu în original”) sau a desinenţei „-iam” (în loc de „-eam”) pentru persoana I plural („Acum 2 ani ne *întâlniam* în fiecare săptămână”), probabil toate acestea sub înrâurirea infinitivului în „-i” al verbelor de conjugat. Alte erori sunt mai flagrante, datorate utilizării incorecte a desinenţelor specifice persoanei şi numărului („Vara trecută Mario nu *vorbeai* perfect româneşte; Acum 10 ani familia Petru *sta/stătau* în Cluj; Anul trecut Cristina nu *lucram* la bancă; Vara trecută tu încă nu *jucam* aşa bine”). Un caz aparte îl constituie exemplul „Anul trecut tatăl lui nu *fia* celebru”, unde studentul nu şi-a însuşit forma „excepţională” a verbului „a fi” la imperfect şi a încercat conjugarea după modelul „tradiţional”, plecând de la infinitiv.

– *condiţionalul-optativ perfect:*

O eroare comună („Mi-*aş* fi plăcut să lucrez într-un birou”) este determinată în mod evident de statutul verbului de conjugat, „a plăcea”, care comportă forma de persoana a III-a singular.

II. Forma de studiu – limbă opţională:

– *articolul hotărât sau nehotărât*:

În general, acolo unde nu au reuşit să identifice articolul potrivit, studenţii au optat pentru a nu completa cu niciun articol (caiet, dicţionar, ofert-, dicţionare). Erori ale utilizării articolului s-au constatat în exemplele „ofertul, preţa, un cas, trei fete”, fiind vorba mai degrabă de o confuzie originară de gen, plus o abordare inedită a numeralului.

– *pluralul substantivelor:*

Problema pluralului substantivelor este, asemenea celei a articolului, legată de identificarea corectă a genului. În acest sens dificultăţile comune se constată în cazul substantivelor de gen neutru, al cărui statut în limba română este cu totul aparte: „teatrurile, muzeile, bileţi”. În toate cele trei cazuri studentul a încercat să construiască femininul plural apelând la modalităţile mai rar întâlnite, cu desinenţele „-uri” şi „-i”, conştient fiind că acestea sunt totuşi specifice sau mai comune în cazul genului neutru. Paradoxul este că femininul plural era cel „regulat”, în „-e”. Pasager consemnăm un singur plural eronat, în mod curios, în cazul substantivelor de gen masculin: „Hagi şi Maradona sunt doi sportive importanţi”.

– *acordul substantivului cu adjectivul:*

Această problematică s-a dovedit destul de dificilă, explicaţiile fiind diverse. Unele erori ţin în mod evident de pură neatenţie: „Maria este o fată înaltă şi blond; Maria este o fată trist”.

Cele mai multe au ca origine, din nou, problematica genului, îndeosebi atunci când este vorba de genul neutru şi de încercarea de a „ghici” pluralul corect: „Copiii au cumpărat din oraş tricouri albi, negri/ neagre, roşi/ roşie/ roşe şi galbeni; Aceste

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

fructe sunt dulce”. Interesant că nu s-au consemnat erori în privinţa substantivelor de gen masculin (cu o excepţie, posibil din neatenţie: „Ceaiul tău este caldă”), ci doar în cazul celor de gen feminin, îndeosebi la plural, al căror acord cu adjectivul comportă soluţii inedite, fie prin apelul la adjective păstrate la singular („Rochiile noastre sunt albastră şi mov; Hainele noastre sunt de culoare movă, maro, bej şi bleu; Legumele sunt verde”), fie prin construirea unor forme de plural greşite sau chiar fanteziste („Aceste cărţi sunt românească/româneaşte”; „Fustele voastre sunt lunge, ale noastre sunt scurţi”).

Pe marginea acestei problematici consemnăm statutul oricum confuz al adjectivului în limba română, pentru un vorbitor alolingv fiind foarte dificil de asimilat care adjective sunt cu patru, trei, două sau o singură terminaţie. În acest context efortul depus de studenţii cehi a fost adeseori încununat de un nesperat succes, iar destule erori derivă tocmai din această paradigmă eterogenă a adjectivului. În plus o dificultate suplimentară o constituie aceea a genului. Chiar dacă identifică genul corect al fiecărui substantiv în parte, intervine diversitatea modalităţii de construire a femininului plural sau adiacent a neutrului plural. Ţinând cont de toate aceste aspecte greu de asimilat şi de coordonat, rezultatul este satisfăcător, iar erorile au la origine explicaţii de sistem aproape imposibil de depăşit pentru un vorbitor alolingv de nivel mediu.

– *indicativ prezent:*

Cele mai multe dintre erori se datorează de fapt unui impediment fonetic şi fonologic, dificultatea în a identifica sunetul şi a transcrie corect litera corespunzătoare „ă”, inexistente în limba cehă: „ele cânta, noi dam, ei telefoneaza, ea danseaza, noi căutam, noi intram”. Incidenţa conjugărilor eronate propriu-zise este redusă: „ei lucre, ei alerge, el aleg, tu răspundi, tu întărzi”. Eroarea de conjugare la indicativ prezent în limba română este un fenomen larg răspândit pentru un vorbitor alolingv, datorat numărului foarte mare de desinenţe verbale şi unei complicate paradigme verbale. Am aprecia în context faptul că studenţii cehi şi-au însuşit strălucit acest aspect dificil al însuşirii limbii române.

– *indicativ perfect-compus:*

Problemele pe care le ridică perfectul-compus sunt legate eventual de construirea participiului. În acest sens consemnăm unele stângăcii izolate: „El a alegut nişte cărţi; Tu ai respus la multe întrebări”.

– *prepoziţia:*

Deşi prepoziţia este specifică fiecărei limbi în parte şi are o logică proprie, uneori contradictorie, totuşi în general acesta s-a dovedit un aspect relativ uşor de însuşit, cu unele excepţii. Este vorba despre construcţia „de+prepoziţie” în cazurile în care trebuie identificat un anume subiect, nuanţă mai greu de asimilat: „Copacul lângă/asupra casa mea este înalt; Cartea pe masă este a mea”. De asemenea, construcţiile „într-un, într-o”: „Eu locuiesc în casă mare, El stă în oraş frumos”.

Redăm în continuare răspunsurile studenţilor cehi la subiectul de exprimare liberă din cadrul testelor scrise din 12–13 decembrie 2012.

Anul II: *Scrie un e-mail sau o scrisoare unui student la limba română din România. Prezintă-i opinia ta despre limba română. Compar-o cu limba cehă* (80–100 de cuvinte)

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Dragă Monica,

Am început să studiez limba română la universitate la Praga. Sunt foarte mulțumit pentru că avem un profesor foarte bun, amabil. Cred că sunt puțin avansat pentru că știam deja limba română. Îți explic de ce. Tatăl meu s-a născut în România, la Mangalia. O zi s-a cunoscut cu mama mea care a fost în vacanță la Costinești. Apoi a venit tata în Cehoslovacia (Cehia). Când am fost mai mic am vorbit, am fost fiecare an la voi. Limba română e pentru mine mai ușoară decât pentru oameni care n-au văzut limba română niciodată. Nu-i limba slavă. Aici, la noi, nu cred că toți știi că limba română e limbă romanică. Mie îmi place foarte mult. Iubesc mentalitatea românilor. E diferită decât cehă.

Te iubesc,
Andri

Dragă Ioana,

Ce mai faci? Încă mai studiezi la universitatea Babeș-Bojai în Cluj? Cum merg examenele? Me îmi fac probleme mai ales... toate! În/limba română mă descurc bine în vorbitul, dar gramatica și scrisul este dificil. Știi ce îți am spus despre copilâria a mea? Că nu am vorbit aproape deloc de când am avut patru ani! Din cauză mamei.. Cred că română este mai ușoară decât limba cehă pentru străini. Ceha este complicată! Și nic nu vorbec despre accentul și vocale. Româna are mare relație cu latina. Ce bine să o știi. Am învățat-o la liceu dar n-am fost o studentă bună. Aștept cu nerăbdare răspuns,

Creciunul felicit!
Klara (Clara)

Bună!

Te scriu pentru că învăț limba ta. Limba română este foarte dificilă pentru mine dar îmi place mult. Cuvintele române nu sunt similare de cehe. (Dar în limba română sunt multe cuvinte de limba franceză și eu vorbesc francezește.) Limba cehă n-are modul conjunctiv și articolele. Avem trei timpuri. Dar studenții străini zic că limba cehă nu este ușoară. Eu cred că nicio limbă nu este ușoară. Învaț multe limbi străine dar limbile mei preferate sunt limba franceză și limba română pentru că sunt frumoase. (Dar mai puțin similare decât am crăzut.)

Dragă N!

Am învațat limbă română pe doi ani. Ma scuzatți pentru că limba romană mea este cel mai rau. Am studiat-o în Minsk și la Praga. Pentru mine l.r. este cea mai interesantă și grea decât limba cehă, căreia am învățat pe doi ani de asemenea. Vreau să învaț mai limba franceză. Dupa l.r. planul acest vă fi simplu. Eu cred că l.r. pentru mie este la fel de dificila decât limbă rusă pentru tie. Dupa vacanție, februare o să studiez limbă Română.

Scrie un email sau o scrisoare unui prieten / unei prietene şi povesteşte-i ce ştii tu despre România, ce îţi place şi ce nu îţi place (80–100 de cuvinte)

Dragă Ioana,

Anul trecut am fost în vacanță în România. O săptămâna am stat la munte și o săptămâna la mare. Pentru că a fost (era) foarte cald, mai bine era la mare. Știu foarte mult despre țara voastră. Capitalul e București, președintele e Traian Băsescu, un

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

președinte foarte popular, nu-i așa? ☺ Am dormit 2 zile în Vatra Dornei. Mi-a plăcut mult acolo. La mare am fost la Mangalia. Orașul e puțin murdar, dar de obicei liniștit. Când am mers cu autobuz(ul) spre România, am mers spre castelul Bran lângă Brașov. Am citit cartea despre Dracula dar știu că nu-i adevarat. Sper să viu la voi anul viitor. Vreau să merg prin programul Erasmus în toamnă la Cluj-Napoca. La noi, în Cehia, nu prea se știe despre România. Dar, acum, când sunteți și voi în UE o să fie mai bine. Sper!

Te iubesc,
Andri

Bună Cosmina,

Tocmai mă aflu în România și am decis să îți scriu câteva rânduri despre această țară, care m-a copleșit cu frumusețile sale. Nu am putut să mă hotărâsc, care parte a României să o vizitez, dar până la urmă am decis să vizitez regiunea Banatului, de unde provin foarte mulți cehi, care sunt stabiliți în Cehia. Am rămas uimită de satele cehești, de frumusețile naturale din jur și mai ales de peisajul pitoresc al acestor locuri. Când am ajuns am fost primiți de niște oameni foarte prietenoși și care ne-au oferit toate condițiile de care avem nevoie. Prima noastră vizită a fost la peștera care se numește "Gaura cu muscă" apoi am mers la Băile Herculane, unde am făcut baie în apa termală. Am vizitat și statuia lui Decebal care se află pe o stâncă și e foarte mare. Dunărea se întinde de alungul drumului nostru și soarele strălucește mai mult ca oricând. O să mă întorc cu drag de fiecare dată, pentru că această țară mi se pare cea mai frumoasă.

Cu drag,
Iarmila

Dragă Adelina,

Pentru că se apropie lucrarea, la geografie, la cursul, la care nu ai fost am decis să îți scriu toate notițele pe care mi le-am făcut despre România. România este membră a Uniunii Europene, președintele este Traian Băsescu, are în jur de 24 milioane de locuitori. Religia oficială este ortodoxă, dar sunt și foarte mulți catolici în zona Moldovei, dar nu numai. Capitala este municipiul București, unde se află și Parlamentul României. România are ieșire la Marea Neagră, o destinație preferată de foarte mulți turiști. Dacă îți place să mergi la munte, ai putea să vizitezi Transfăgărășanul care este tot o atracție turistică pentru iubitorii naturii. Istoria României e foarte interesantă, dar aceasta va urma miercuri. Te aștept cu drag la școală!

Iarmila

Dragă Mihaela,

Chiar dacă învaț românește la școală, nu sunt bună la istorie și mai ales la geografie. În România am multe rudele, care sunt interesante în sens peiorativ ☺ Dar știu să vorbească despre era lui Ceaușescu. A fost cel mai neplecută era din istoria țarei, nu-i așa? Ce ai învăcat la universitate tu? Mă interesează teoria despre Daci și Romani, cum s-au luptat Traian cu Decebal. A fost o cultură mare. Nu știu cum se poate că astăzi situacia este așa de diferită. Corupție imensă, salarii mici, absolvenți fără aprobare... Mă fascinează literatura românească. Cel mai mult mă înțeleg cu M. Eliade. Deosebite cărți și din Republica Moldova – A. Busuioc de exemplu. O să vedem ce se întâmplă în viitor. La noi (rep. Cehă) începe să fie la fel, corupție etc. Aștept veste mai bune,

la revedere.
Clara

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Dragă Eva,

În sfărșitul am timpul, atunci te scrie. Sunt în România. Voi fi aici toată luna viitoare și cred că va fi foarte interesant. Îmi place foarte bine, ciorba de burtă în fiecare zi, băieți frumoși și amabile, nu mi-e frig deloc. Și ce gustoasele vini! Cred că nu mai plec de aici. Stau în București astăzi și mâine, poimâine eu plec la Marea Neagră și apoi, circa peste zece zile, eu merg la munți. Am un prieten în Iași, el merge la munți cu mine, atunci nu voi fi singură între copii de Vlad Țepeș, haha. Abia aștept ne vedem acasă, te îmbrățișez cu drag!

Tereza

Dragul N

Îmi place România care este cea mare țară la Balkany. România se afla dîntre Bulgaria de sud, Ucraina și Rep. Moldova de nord, Ungaria și Serbia de Vest. România are multe munte, raule și orașe. Orașele din Oltenia, Moldova, Transilvania, Banat și Bukovina are istoria și cultura bogate. Aș călători România din Nord pîna la sud, din vest pîna la Marea Neagra. Am înteresant în literatura română contemporană.

Vitali

Anul I: *Scrieţi un text scurt despre activităţile dumneavoastră obişnuite într-o săptămână (jumătate de pagină este suficient)*

Luni am şcoală de la 9,00 până la 16,30, e obositor, dar e singura zi în care simt că am şcoală. După şcoală, uneori merg la lucru în Jennjfer sau stau acasă şi învăţ. ☺ Marţi am doar Ecologie, de la 10,00 → 12,00, e zi scurtă, pentru mine şi trece foarte repede. Miercuri am şcoală până la 14,00 şi după aceea sunt în Jennjfer. Mă întorc acasă pe la nouă seara. Joi am limba Română la Facultatea de Filologie, unde merg de fiecare dată cu drag. Vineri „am liber", dar aveam de făcut un interviu cu o persoană cu dezabilităţi, aşa că am vizitat-o de mai multe ori şi am lucrat împreună. Sâmbătă şi Duminică e week-end. În acest sfârşit de săptămână trebuia să plec la Dresden, dar din păcate s-a anulat, nu au fost prea mulţi participanţi.

Am trei activităţi obişnuite, şcoala, lucrul, familia. Studiez limba română şi în aceeaşi timp termin translatologia limbei ruse. Aş dori să studiez mai departe numai limba română, de aceia, că mai mult îmi place. Poate odată o să mai înveţi şi spaniola ori italiana. Lucrez la o agenţie de traduceri, unde vorbesc cu clienţii şi traducătorii. Deci, când nu sunt la şcoală, sunt la lucru. Ultima activitatea mea este familia, ori mămica. Mă stărui să petrec timpul şi cu dânsa de aceia, că suntem aici numai două din toată familia. Restul trăieşte la Moldova. În week-end de obicei mă stărui să mă întelnesc şi cu prietenii mei şi desigur să fac lecţiile spre săptămâna viitoare. Luni dimineaţa începe totul iarăşi – şcoala, lucrul, familia ☺.

Eu sunt studenta aşa sunt des în şcoală. Luni dimineaţa sunt în schoala, la ora 14 merg acasă şi iau prânzul. La ora 16 eu trebuie să merg la sală. Cursul termină la ora 18. Marţi dimineaţa sunt acasă dar eu trebuie să scriu documentele la schoala. După-amiază am cursul de etnologia. Seara merg la sală pentru că am cursul de dansa. Miercuri dimineaţa sunt la schoala. Am cursul de limba româna. După-amiază pot să merg în oraş cu prieteni. Joi dimineaţa am cursul de limba germana. După-amiază fac la cumpărături. Vineri, eu pot să merg la cinematograf, în oraş sau eu plec în Germana uneori.

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Luni merg la scoală de obicei şi acolo sunt de la nouă pâna la doi. La doi şi jumătate iau la prânz cu nişte prieteni. Marţi nu sunt la scoală pentru că lucrez la hotel. Trebuie să fiu acolo între şase şi un sfert şi între cinci seară. Miercuri citesc nişte carte şi lucrez la calculator. Scriu niste e-mail-uri şi pregătesc niste foaie. Joi sunt la scoală de la dimineaţa pâna la seara. Seara mergem cu prietenii la ber. Eu plec vineri, pentru că sunt acasă. De obicei eu merg la oraş şi lua la prânz sau cina cu mă prietena. Bem o cafea şi vorbim. Week-end sunt cu familia, pleacăm oraş la munte.

Luni eu merg la şcoala şi la seara eu studiez. Marţi la după-amiaza eu merg cu prietena . Noi vorbim mult. Miercuri de obicei îmi place să merg la film cu prietenii. Noi suntem la film de la ore douăzeci pănă la douăzeci şi două. Joi la după-amiaza eu studiez la bibliotecă limba română. Vineri eu plec cu ma familia la oraş Iasava. Noi pregătim şi luăm cina. Sămbătâ ne place să vorbim şi dăm petrecere. Duminică eu fac multe de lucru pentru la şcoală.

Iau micul dejun dimineaţa. Acum merg la scoala. Scriu o listă şi citesc text. La prânz iau prânzul cu prieteni. După-amiaza lucrez la calculator şi rezolv problemă. Seara iau cina şi sunt la petrecere până târziu.

Eu dorm târziu. Sâmbătă mănânc la micul dejun cu nişte prieteni. După-amiaza Eu joc de futbal. Mănânc dejun – o friptură de porc cu cartofi şi beau o bere. Seara ies o discotecă cu prietenii. Dansez mult cu fetele frumoase. Duminică Dorm mult târziu. Beau o apă minerală. Cred că o bere e rău. Vorbesc cu mamă mia. Joc futbal – sunt mult rău – pentru că Eu am băut o bere ieri → sunt bolnav.

Am activităţile multe într-o săptămâna: luni trebuie să învăţa germaneşte şi am nişte lecţie în scuolă. Marţi lucrez pentru seara unt dormi la prietena mea. Miercuri am multa scuola şi limbă romanesca. După-amiază joc frisbee şi joc în (o) teatru. Joi învăţam filozofie cu prieten mei în universita. Restul de săptămâna am week-end. Fac un sport, mergem la munte şi spun cu prietenii sau lucrez.

MERRY CHRISTMAS

(*n.n., L.B.: aici apare un desen înfăţişându-i pe Cei Trei Crai pe o cămilă cu trei cocoaşe care se îndreaptă către o iesle ce are înăuntru un măgăruş iar deasupra o cometă; în acest context merită menţionat că, la sfârşitul ultimului test, studenta Tereza Kortusova a scos la iveală un acordeon şi, împreună cu Vitali Repin, au interpretat/ cântat o colindă românească*).

Bibliografie

Bâgiu 2012: Lucian Vasile Bâgiu, *Însuşirea limbii române de către studenţii străini, nivel A1. Studiu comparativ studenţi norvegieni vs. indieni*, „Annales Universitatis Apulensis. Series Philologica", 13/2012 (în curs de apariţie).

Bâgiu 2010: Lucian Vasile Bâgiu, *Limba română în Norvegia – lectoratul din Trondheim*, „Philologica Jassyensia", An VI, Nr. 1 (11), p. 255–276.

Bâgiu 2013: Lucian Vasile Bâgiu, *Limba română la NTNU în anul universitar 2010-2011*, Colocviul internaţional „Limba română – abordări tradiţionale şi modern", Secţiunea „Însuşirea limbii române – medii interne, medii externe", Ediţia a II-a, Cluj-Napoca, 2011 (în curs de apariţie).

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)

Cojocaru 2008: Dana Cojocaru, *You can speak Romanian! (Manual de limba română pentru cei care chiar vor s-o înveţe). Cu desene de Terente Şerban*, Bucureşti, Compania.
Kohn 2009: Daniela Kohn, *Puls. Manual de limba română pentru străini. Curs. Exerciţii*, Iaşi, Polirom.
Kohn 2012: Daniela Kohn, *Puls. Manual de limba română pentru străini. Nivelurile B1-B2*, Iaşi, Polirom.
Moldoveanu Pologea 2010: Mona Moldoveanu Pologea, *Limba română pentru străini*, ediţia a II-a, Rolang, Romanian courses, Bucureşti, Editura Cheiron.
Platon 2012: Elena Platon, *Manual de limba română pentru străini, nivel A1-A2*, Cluj-Napoca, Casa Cărţii de Ştiinţă.
Platon 2010: Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *Exerciţii audio: româna ca limbă străină (RLS) : [A1, A2, B1, B2, C1, C2]*, [Cluj-Napoca] : Universitatea Babeş-Bolyai.
Suciu, Fazakaş 2006: Raluca Suciu, Virginia Fazakaş, *Romanian at First Sight. A Textbook for Beginners*, Compania.
*** 2008: *Gramatica limbii române. Tiraj nou, revizuit*, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Romanian Language at Charles University in Prague

Founded in 1348, Charles University in Prague is among the oldest academic institutions in the world. Teaching the Romanian language has a longstanding tradition as well: it was established by the Check philologist Jan Urban Jarník (1848-1923) within the Romance Department in 1882. Thus Charles University in Prague became the fifth university outside Romania that began teaching Romanian language (following those in Torino, Petrograd, Vienne and Budapest). A key moment for learning the Romanian language in Prague, as well as for the Romanian-Check relations altogether was the foundation of the Romanian Language and Literature Section in 1950, within the Faculty of Arts. A year later, on the basis of a Romanian-Check Inter-Ministry Agreement the activity of the Romanian language lectureship was inaugurated. This implied the ongoing presence of a Romanian language lecturer detached from a university in Romania in order to teach mainly practical courses to the Check students. Starting with 2009 the Romanian Language and Literature Section is part of the South-Slavonic and Balkan Department next to the Serbian, Croatian, and Slovenian, Bulgarian and Albanian language, literature and history. In the academic year 2012-2013 the Romanian lecturer is the only full-time employee and within the section have a part-time Mr. Mircea Dan Duţă (the director of the Romanian Cultural Institute in Prague) and Mr. Jiri Nasinec (translator) for the Romanian language subjects and Mrs. Libuse Valentova and Mrs. Jarmila Horakova (PhD student) for Romanian literature subjects. The lectureship itself provides practical courses for the first and second year students that have Romanian as their major language (A); also a creative writing seminar for the master students and optional courses in Romanian language for the students from all specializations of Charles University. There are 18 students who are currently learning Romanian language officially at Charles University and 8 more PhD students or other who are attending the courses unofficially, for their own interest.

BDD-A1149 © 2013 Institutul de Filologie Română „A. Philippide”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 12:57:23 UTC)